

БИЛТЕН

Бр. 49
ЈАНУАР-ФЕБРУАР 2026.

ЦЕНТРА ЗА МЕЂУНАРОДНЕ ПОСЛОВЕ

САДРЖАЈ

- **МЕЂУНАРОДНЕ АКТУЕЛНОСТИ.....3**
- **РАЗМЕЊЕНА ИСКУСТВА О ПРИМЕНИ ВЕШТАЧКЕ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ НА ЖЕЛЕЗНИЦИ ИЗМЕЂУ ЕВРОПЕ И КИНЕ.....3**
- **КИНА ПРВА У СВЕТУ СА ПРЕКО 50.000 КИЛОМЕТАРА БРЗИХ ПРУГА.....4**
- **АУСТРИЈСКЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ ПРОШИРУЈУ СВОЈ ПРОГРАМ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА ЗА 300 НОВИХ РАДНИХ МЕСТА.....5**
- **СПРОВЕДЕНА АКЦИЈА „АКТИВНИ ШТИТ“ 6**
- **ОДРЖАНА 7. УИС РАДИОНИЦА О НУЛТОМ ЖЕЛЕЗНИЧКОМ ОТПАДУ У НЕМАЧКОЈ....7**
- **УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЖС НА МЕЂУНАРОДНИМ САСТАНЦИМА.....8**
- **ОДРЖАН САСТАНАК УИС ПЛАТФОРМЕ ЗА ОДРЖИВОСТ8**
- **ОДРЖАН ИНИЦИЈАЛНИ САСТАНАК ПАРТНЕРА НА ПРОЈЕКТУ SERAS.....9**
- **ОДРЖАН САСТАНАК УИС ГРУПЕ ЗА ТЕРМИНОЛОГИЈУ10**

РАЗМЕЊЕНА ИСКУСТВА О ПРИМЕНИ ВЕШТАЧКЕ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ НА ЖЕЛЕЗНИЦИ ИЗМЕЂУ ЕВРОПЕ И КИНЕ

Вебинар под називом „Вештачка интелигенција у железничком сектору: Размена искустава у погледу иновација између Кине и Европе“ одржан је 22. јануара 2026. године и окупио је више од 130 учесника са циљем анализе утицаја вештачке интелигенције на железнички систем. Радионицу су заједнички организовали **Eurnex, UIC** и **Beijing Jiaotong University**.

Кинеске колеге су истакле убрзану интеграцију решења заснованих на вештачкој интелигенцији и три кључне области развоја:

- **Интелигентне платформе:** подршка аутономном управљању возовима при брзинама до 350 km/h, као и развоју напредних система за пројектовање, изградњу и оперативно управљање инфраструктуром.
- **Одржавање инфраструктуре и роботика:** примена роботизоване инспекције колосека и „паметних прагова“ са интегрисаним сензорима, који омогућавају континуирано праћење стања и превентивно одржавање.
- **Управљање подацима и сложеност система:** обрада велике количине текстуалних и видео података, као темељ поузданог и безбедног функционисања система заснованих на вештачкој интелигенцији.

Европске колеге су представиле истраживања и примену вештачке интелигенције, с акцентом на поверење, безбедност и регулативу, кроз три кључне теме:

- **Поуздана примена вештачке интелигенције:** наглашена је потреба за високим степеном поузданости, нарочито у безбедносно критичним функцијама као што су препознавање сигнала и надзор пружних прелаза.
- **Ефикасност и одрживост:** компанија **Alstom** представила је решења у којима вештачка интелигенција оптимизује потрошњу енергије и омогућава предиктивно одржавање, доприносећи паметном управљању возним парком.
- **Стандардизација и регулатива:** указано је да технолошки развој надмашује постојеће прописе, с тим у вези, предложена је примена вештачке интелигенције у управљању сложеним регулаторним оквирима и анализи ризика.

На крају је закључено да вештачка интелигенција треба да буде подршка, а не замена за људску експертизу која остаје кључна у стратешком одлучивању и управљању ванредним ситуацијама.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/artificial-intelligence-in-rail-bridging-innovation-between-china-and-europe>

КИНА ПРВА У СВЕТУ СА ПРЕКО 50.000 КИЛОМЕТАРА БРЗИХ ПРУГА

Кинеске железнице завршиле су годину са новим достигнућем: мрежа брзих пруга (**HSR**) премашила је 50.000 километара у редовном саобраћају, поставивши нови рекорд. Ова значајна прекретница одражава стратешку посвећеност унапређењу инфраструктурне повезаности, јачању регионалних веза и подстицању уравнотеженог економског развоја.

Са најдужом мрежом брзих пруга на свету, већом од укупне дужине мрежа свих осталих земаља заједно, Кина је учврстила своју глобалну лидерску позицију у области железничког транспорта. Ово значајно достигнуће остварено је у периоду снажне експанзије кинеског железничког система (2021–2025), током којег су забележена видна унапређења у обиму превоза, квалитету услуга и модернизацији инфраструктуре.

Како истичу кинески стручњаци, ова прекретница је донела много више од самог повећања километраже. Брже и комфорније повезивање удаљених региона мења економску и друштвену динамику земље, јача међурегионалну сарадњу и ствара услове за уравнотеженији развој и нови привредни замах.

Почетком године планирано је увођење до 38 електромоторних возова дневно, који ће саобраћати са заустављањем на 10 новоотворених станица. Најкраће време путовања између два града износиће 68 минута, што представља уштеду од чак 62 минута у односу на постојеће конвенционалне железничке линије.

Оваква доступност додатно ће подстаћи развој руралних подручја северне Кине и оснажити висококвалитетни регионални економски и друштвени раст. Путовања на раздаљинама од око 1.000 километара већ се обављају за приближно четири сата, док је на растојањима од око 2.000 километара омогућено путовање у оба смера у истом дану.

Извор: <https://www.globaltimes.cn/page/202512/1351591.shtml>

АУСТРИЈСКЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ ПРОШИРУЈУ СВОЈ ПРОГРАМ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА ЗА 300 НОВИХ РАДНИХ МЕСТА

Железнице Аустрије (ÖBB) представиле су план за отварање додатних 300 радних места за приправнике до краја 2027. године. План ће бити спроведен у оквиру посебног пакета мера усмерених на проширење капацитета за стручно оспособљавање и јачање кадровске базе.

Ова иницијатива реализује се у условима све израженијег недостатка квалификованог особља, који је последица смене генерација, али и интензивног раста активности и инвестиција у железничком сектору.

Међу приправницима, 25% чине жене, што је показатељ да је радна снага у области техничких занимања у железничком сектору сада инклузивнија у односу на претходни период. Инвестиције су усмерене како на унапређење инфраструктуре, тако и на модернизацију опреме за обуку, са циљем прилагођавања капацитета растућој потражњи за стручним кадровима.

Пакет подршке приправницима обезбеђен је и кроз додатна финансијска средства у износу од око пет милиона евра. Поменута средства је одобрило надлежно Министарство саобраћаја, као допуну постојећим буџетима за стручно оспособљавање.

Компанија пролази кроз велику смену генерација, и у овом контексту интерна обука се сматра кључним алатом за одржавање оперативних капацитета. „Ако данас не обучавате приправнике, сутра нећете имати стручњаке“, саопштила је управа компаније, истичући стратешку улогу стручног оспособљавања у обезбеђивању континуитета железничких операција. Након завршене обуке, приправници се интегришу у активности сегмената за одржавање и развој железничког система.

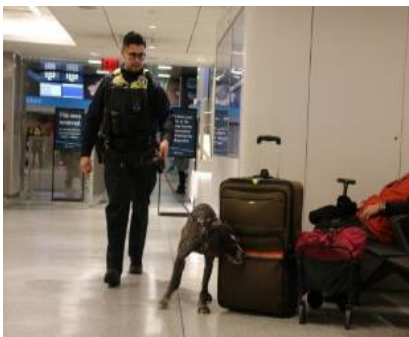
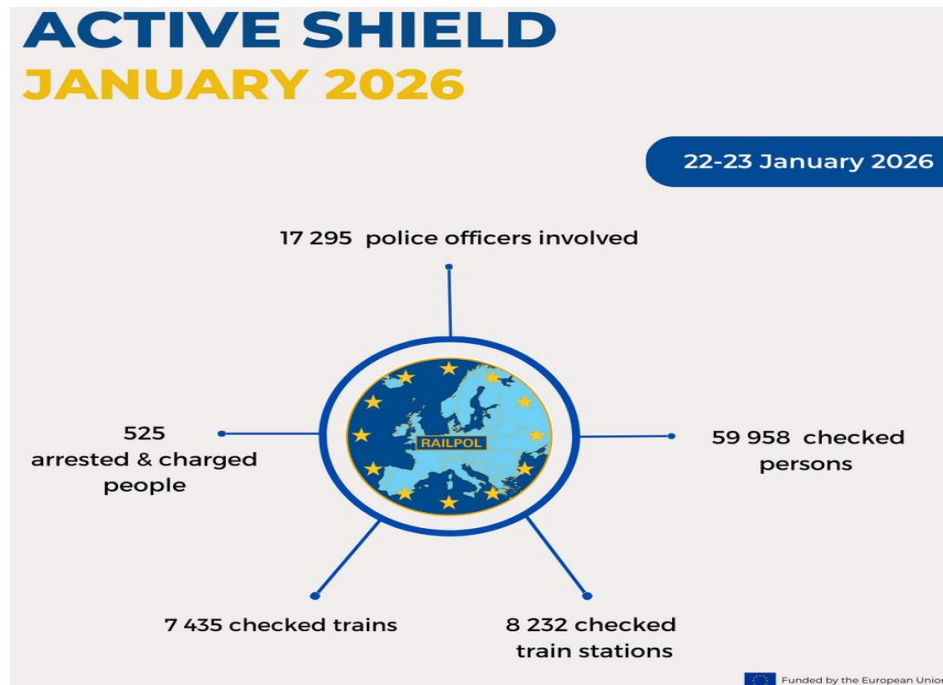
Извор: <https://www.railwaypro.com/wp/obb-expands-its-apprenticeship-program-with-300-additional-places/>

СПРОВЕДЕНА АКЦИЈА „АКТИВНИ ШТИТ“

Удружење европске железничке полиције (**RAILPOL**) организовало је 22. и 23. јануара 2026. године Дан железничке акције у оквиру којег је спроведена међународна оперативна активност под називом „Активни штит“.

Тим поводом реализована је координисана акција чланица удружења, спроведена под надзором Радне групе за борбу против тероризма RAILPOL, са циљем јачања безбедности железничког саобраћаја и превенције терористичких претњи.

Овом активношћу RAILPOL се фокусира на борбу против свих претњи, а посебно терористичких. Из тог разлога спроведене су провере идентитета лица, као и прегледи возова, железничких станица и пртљага. Током провера коришћена су различита средства и алати, попут полицијских паса и детектора за експлозив и метал.

У спровођењу акције је учествовало 17.295 полицајаца и извршено је укупно 59.958 провера идентитета. Ухапшено је 283 лица, проверено је 8.232 железничких станица са укупно 7.435 извршених провера возова.

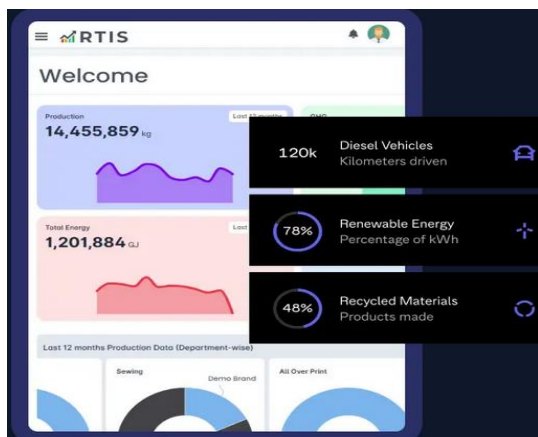
Извор: <https://www.railpol.eu/site/F9F108474DA90A3FC1258CCE00380DB1>

ОДРЖАНА 7. УИС РАДИОНИЦА О НУЛТОМ ЖЕЛЕЗНИЧКОМ ОТПАДУ У НЕМАЧКОЈ

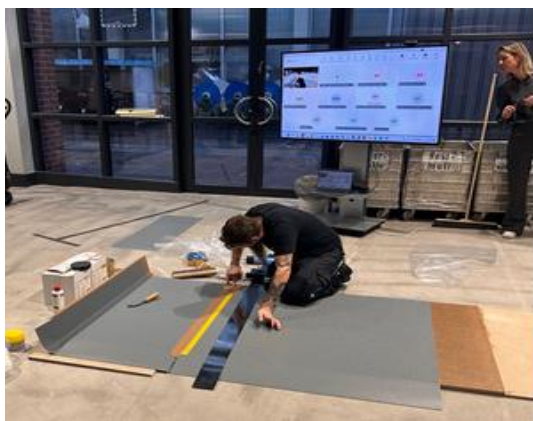

Радионица о нултом железничком отпаду (**ZWR**) одржана је 10. и 11. фебруара 2026. године, приликом које су се окупили превозници, добављачи и стручњаци за циркуларну економију. Догађај је организовала компанија „**Nora by Interface**“ у Вајнхајму (Немачка), у сарадњи са Међународном железничком унијом (**UIC**).

Првог дана, радионица је отворена пројекцијом документарног филма „**Beyond Zero**“, који приказује развој компаније „**Interface**“, а потом су одржане презентације железничких превозника, управљача железничке инфраструктуре и добављача, на тему иновација.

Теме су обухватиле усвојене стратегије циркуларности у компанијама, оптимизацију употребе материјала и поновну употребу вишка материјала. Поред тога, представљена је и дигитална платформа за обједињавање количине повратних материјала из транспортног сектора (**RTI**), развијена у партнерству са **Rail Cargo Group**.

Другог дана, организована је вођена тура кроз фабрику „**Nora by Interface**“, која је учесницима дала детаљан увид у технике производње и постављања подних облога, укључујући техничку демонстрацију начина на који се **Nora** подне облоге постављају унутар возова – приказујући издржљивост, практичност и принципе смањења отпада.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/7th-zero-waste-railways-workshop-circularity-beyond-zero-takes-centre-stage-in>

УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЖС НА МЕЂУНАРОДНИМ САСТАНЦИМА

„Инфраструктура железнице Србије“ а.д. (ИЖС) је, као активни члан међународних железничких организација: Међународне железничке уније (UIC), Заједнице европских железница и инфраструктурних компанија (CER), Железничке мреже Европе (RNE) и Међународне организације за железничку безбедност (COLPOFER), наставила са учешћем на састанцима ових организација. Одређене међународне активности и већи део састанака су одржани у хибридном формату.

ОДРЖАН САСТАНАК UIC ПЛАТФОРМЕ ЗА ОДРЖИВОСТ

Састанак Платформе за одрживост Међународне железничке уније (UIC), одржан је 27. јануара ове године, у онлајн формату. Састанак је почео избором нове потпредседавајуће, **Lindsay Stronge**, представнице британског управљача железничке инфраструктуре, **Network Rail**, након чега је било речи о оствареним резултатима у 2025. Години, као и о дефинисању циљева за 2026. годину.

Посебна пажња посвећена је предстојећој додели награда за изузетан допринос одрживости (**Sustainability Impact Awards 2026**), које ће бити уручене током сајма **InnoTrans** у Берлину. Такође, разматрано је успостављање нове Радне групе за заговарање одрживости, као и усвајање Стратегије за заговарање, чиме се додатно јача институционални оквир за промоцију одрживих политика у железничком сектору.

Током састанка, представљен је извештај о спроведеном пројекту „Индекс железничке одрживости“ (**RSi**) за 2025. годину, у којем је учествовало Одељење за заштиту животне средине, уз логистичку подршку Центра за међународне послове „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. Такође, представљен је и извештај о одрживости глобалног железничког саобраћаја.

На крају састанка представљени су нови председавајући радних група Сектора за буку и вибрације, нова организација рада и два стратешка документа из пројеката **ACORD** и из пројекта **NOVITA**, у којем учествује и „Инфраструктура железнице Србије“ а.д.

Платформа за одрживост је организована кроз више сектора који обухватају: енергетску ефикасност, циркуларну економију, буку и вибрације, квалитет ваздуха, као и одрживо коришћење земљишта у железничком сектору. Састанку су у име „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. учествовали представници Одељења за заштиту животне средине и Центра за међународне послове.

ОДРЖАН ИНИЦИЈАЛНИ САСТАНАК ПАРТНЕРА НА ПРОЈЕКТУ SERAS

Први састанак за потребе **SERAS** пројекта одржан је 29. и 30. јануара 2026. године, у Ђенови. Учесници на пројекту, међу којима су железнички превозници, управљачи инфраструктуре, добављачи и образовне институције, су овом приликом дискутовали о структури пројекта, организацији рада кроз радне пакете, као и елементима извештавања о активностима и резултатима пројекта.

Пројекат је покренуо Универзитет у Ђенови, у сарадњи са железничком индустријом и другим образовним институцијама, уз финансијску подршку програма Erasmus+, у вредности од 4 милиона евра.

Иницијатива је покренута с циљем да се одржи савез за вештине, реши питање недостатка радне снаге, побољша запошљивост и атрактивност сектора, предвиде будуће потребе, унапреде образовање и обука у сектору, као и промовише мобилност будућих и постојећих кадрова.

Пројектне активности се односе на развој стратешког приступа секторској сарадњи у погледу вештина, израду европских курикулума, обука и програма мобилности за будуће и постојеће кадрове.

Структуру пројекта чине осам радних пакета, уз три главна елемента: управљање, стратешко планирање, прикупљање и анализа података о вештинама и предвиђање будућих потреба за вештинама.

На основу тога, техничке активности ће бити усмерене на развој вештина и обучавања, са циљем премошћавања јаза између потреба индустрије и тренутног образовања и обучавања радне снаге. Остале активности укључују привлачење, задржавање радне снаге, имплементацију програма обука и мобилности.

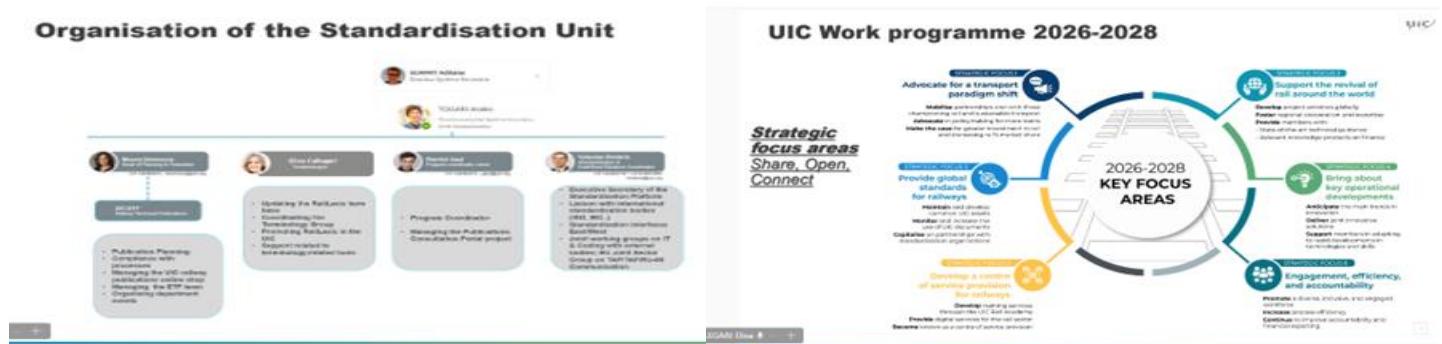
На састанку су у име „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. узели учешће директорка Сектора за финансијске послове и представница Центра за међународне послове.

ОДРЖАН САСТАНАК УИС ГРУПЕ ЗА ТЕРМИНОЛОГИЈУ

Састанак *UIC* Групе за терминологију одржан је 19. фебруара 2026. године у седишту Међународне железничке уније (*UIC*) у Паризу, у хибридном формату. Састанку су присуствовали учесници из европских железница чланица *UIC*-а, као и представници железничког сектора Јапана.

У првом делу састанка, руководилац *UIC* групе за терминологију, **Elisa Callegari**, упознала је нове чланове са организационом структуром *UIC*-а, као и са позицијом Групе за терминологију. Наиме, након недавно извршене реорганизације, Група за терминологију сада се налази у оквиру Јединице за стандардизацију. Учесницима је потом представљен програм кључних активности *UIC*-а за наредне две године.

Други део састанка био је посвећен *UIC* речнику железничке терминологије, *RailLexic*, као једној од кључних активности Групе за терминологију. Речник је онедавно доступан и на web shop-у *UIC*-а. Група за терминологију континуирано ради на унапређењу и проширењу терминолошке базе *RailLexic*-а. *Callegari* је обавестила учеснике састанка да су Железнице Монголије исказале жељу да монголски језик постане део *RailLexic*-а и доставиле превод железничке терминологије на монголски језик.

У последњем делу састанка, учесници су одржали кратке презентације на тему примене *RailLexic* речника у оквиру њихових компанија. Презентације су показале да је корисничка база разнолика, али да највећи број корисника чине преводиоци и запослени који учествују у међународним пројектима, који се реализују у оквиру њихових компанија. Такође су заступљени и запослени из сектора који се баве железничким прописима и финансијама.

На састанку је у име ИЖС учествовала представница Центра за међународне послове.